

Niet-technische samenvatting 2015139

1 Algemene gegevens

- 1.1 Titel van het project | Overleving van vis na fuikvangst
-
- 1.2 Looptijd van het project | 1 augustus 2015-1 augustus 2016
-
- 1.3 Trefwoorden (maximaal 5) | fuikvangst, overleving, aal, baars, blankvoorn
-

2 Categorie van het project

- 2.1 In welke categorie valt het project. Fundamenteel onderzoek
-
- Translationeel of toegepast onderzoek
-
- Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
-
- U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.* Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier
-
- Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
-
- Hoger onderwijs of opleiding
-
- Forensisch onderzoek
-
- Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven
-

3 Projectbeschrijving

- 3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)
- Het doel van deze proef is om te onderzoeken of er sterfte van vis is tijdens en een periode na vangst in een visfuiik, een vistuig veel gebruikt door de beroepsvisserij. In Nederland staan veel bouwwerken in het water, zoals gemalen en sluizen. Vaak zijn deze bouwwerken moeilijk te passeren door vissen. Voor de bouwwerken kunnen vissen dan veel voorkomen. Soms worden bij deze bouwwerken voorzieningen gemaakt voor vissen om de bouwwerken te passeren, zogenaamde vismigratievoorzieningen. In de buurt van de bouwwerken wordt soms ook gevist door beroepsvissers met fuiken. In dit vistuig zwemmen de vissen in en door de bouw van het net kunnen de vissen er niet meer uitkomen en worden zo gevangen. De belangrijkste soort voor de beroepsvisserij in de visserij met fuiken is de vissoort aal, ook wel paling genoemd. Naast deze vissoort worden ook andere vissoorten gevangen in de fuik, die na vangst weer in het water teruggezet worden door de beroepsvisser. Dit zijn bijvoorbeeld de soorten blankvoorn en baars. Deze studie onderzoekt hoe goed de gevangen vissen het verblijf in een fuik overleven. Als de gevangen vissen in de fuik het verblijf in de fuik en de periode na de vangst goed overleven, heeft het vangen geen effect op de overleving. Het kan ook zijn dat het vangen en de periode daarna sterfte van vissen tot resultaat heeft. Als dan veel gevist wordt op een plaats met veel vis, zoals voor een bouwwerk als bijvoorbeeld eenemaal, heeft dat dan tot resultaat dat veel vissen dood kunnen gaan. Dan zou kunnen worden nagedacht om een gebied in te stellen rond een bouwwerk in het water waar niet gevist mag worden.
- 3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?
- In deze proef wordt onderzocht of vissen, de vangst, in fuiken goed overleven of niet. Als veel vissen die gevangen worden dood gaan, kan worden nagedacht om deze sterfte en het effect ervan op de gehele vispopulatie te verminderen. Rond bouwwerken in het water zouden dan een gebied ingesteld kunnen worden waarin niet gevist mag worden om daarmee de vispopulatie te beschermen.
- 3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?
- Twee soorten uit twee soortgroepen zullen worden gebruikt die veel voorkomen in Nederlandse wateren en die ook veel door beroepsvissers in hun fuiken gevangen worden: baarsachtigen en karperachtigen. Waarschijnlijk worden voor baarsachtigen de soort baars gebruikt en voor karperachtigen de soort blankvoorn. Van elke van de twee soorten zullen 1080 vissen gebruikt worden in de proef (2160 samen). Daarnaast zal aan verschillende fuiken ook de vissoort aal worden toegevoegd om een zo goed mogelijke nabootsing te hebben van de fuikenvisserij. In totaal worden naast de soortgroepen baarsachtigen en karperachtigen ook nog 171 alen gebruikt.
- 3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?
- De vissen die normaal bijvangst zijn worden gevangen met een zegen. In dit vistuig worden de vissen verzameld in een deel van het net waar de vissen door het steeds kleiner worden van dit net inzwemmen. Juist dit vistuig wordt ingezet omdat dit vistuig weinig schade berokkend aan de vissen en het overlevingspercentage na vangst bijzonder hoog is. Na vangst worden de vissen in een tank gezet, waarvan ook in een fuik. In een fuik kunnen de vissen ook rondzwemmen, wel in een beperkte ruimte. In sommige fuiken worden ook alen (palingen) toegevoegd om een werkelijke visserij na te bootsen. De palingen eten soms kleine visjes en kunnen daarom een bedreiging vormen. Gedurende deze periode worden de vissen niet gevoerd om zoveel mogelijk dezelfde omstandigheden te hebben die vissen ondervinden tijdens de commerciële fuikenvisserij in een fuik. Nadat de vissen uit de fuik gehaald zijn worden de vissen nog enige tijd gevolgd in een aquarium, waarbij de vissen gevoerd worden.

- [
3.5	Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	Licht en matig. De vissen worden in een fuik en vervolgens overlevingstanks gehouden. In de fuik worden de zwembewegingen beperkt en kan er effect zijn van de aal op de kleinere testsoorten middels verdrukking van de vissen tegen de fuik of stress. Bij de vissen waarbij aal in de fuik gedaan worden, wordt het ongerief op matig ingeschat. Ook bij vissen die in de fuik zitten en beschadigd raken en enige tijd in de fuik rondzwemmen is het ongerief matig. Bij de vissen zonder aal in de fuik die niet of beperkt beschadigd zijn en bij de aal zelf wordt het ongerief op licht ingeschat.
3.6	Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De vissen worden na afloop van de proef weer uitgezet in het wild.

4 Drie V's

4.1	Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Om zoveel mogelijk de realistische situatie na te bootsen van de fuikenvisserij door beroepsvissers worden vissoorten gebruikt die algemeen voorkomend zijn en daarmee ook vaak in visfuiken aangetroffen worden. De proef is niet mogelijk zonder dieren in te zetten.
4.2	Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Een zo min mogelijk aantal dieren wordt gebruikt om daarmee toch te komen tot een goede beantwoording van de vraag. Verschillende proeven worden gecombineerd om het aantal proefdieren zo klein mogelijk te houden.
4.3	Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de	Om zoveel mogelijk de realistische situatie na te bootsen van fuikenvisserij door beroepsvissers worden de vissen gedurende een aantal dagen in fuien gehouden die gelijk zijn aan de fuien van beroepsvissers. Hierdoor kan geen aanpassing aan de fuien of de tijd en omstandigheden dat de vissen in de fuien zitten gedaan worden.

[

doelstellingen van het project.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De vissen die gebruikt worden in deze proef worden gevangen met een zegen, een vistuig waarmee de vissen met weinig beschadigingen ten gevolge hebben gevangen kunnen worden. Omdat juist de overleving belangrijk is worden de vissen zo kort en voorzichtig mogelijk gehanteerd om eventuele gevolgen van vastpakken en verplaatsen van de vissen zo klein mogelijk te houden

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

31 augustus 2015

Beoordeling achteraf